

Til Farsund kommune, kultur

Fra Alfred Vaagsvold, billedkunster, adjonkt m.o.

Innspill til kulturplan for Farsund kommun

Kunst i landskap.

Det er ikke til å komme utenom at billedkunsten har vært en viktig del av definisjonsgrunnlaget for å kunne kalle Farsund kommune en kulturkommune.

Da Kystverket på slutten av 80-tallet ikke lenger hadde bruk for fyrmesterboligen på Lista fyr, gikk Farsund kulturstyre sammen med Vest-Agder Fylke, statlige etater og stedets grunneiere inn for at boligen, hagen og området rundt fyret, skulle kunne brukes til kunst. Galleri Lista Fyr ble opprettet i fyrmesterboligen med hage. I dag heter det Kunstpunkt Lista. Den internasjonale kunstmønstringen Drift i 1992 viste at det ikke alltid trengtes store bygninger for å få fram viktig kunst. Billedkunstneren Solfrid Mortensen, som var en av pådriverne for kunst i landskap, kalte det nettopp det: Kunst i landskap. Det er ikke det samme som landskapskunst. Med begrepet kunst i landskap, ser en muligheten til å bruke uterommet, naturen, hagen, jordene, skogsstien osv som visningsted for ny kunst. Fra starten av var det ikke meningen at det skulle bli permanent kunst plassert ute, men permanent en mulighet for skiftende kunst på gitte steder i landskapet. Det kunne definere oss som kulturkommune med rette.

>Det store maleriet på trafokiosken fra Drift 1992 utført av Karin Ögren fra Sverige, er et eksempel på kunst i denne sammenhengen som ikke har blitt fjernet, det har overlevd fordi folk ville ha det. Til HM Dronning Sonjas utstilling i Galleri Lista Fyr i 2017, ble maleriet delvis restaurert. Ikke alle kunstverk har blitt like populære, noen har vakt stor diskusjon, noen stor begeistring. Debatten om kunst i landskap har gjort det spennende å komme til Farsund kommune for å oppleve både landskap og kunst.

I 1994 kom en ny utgave av Drift, og deretter Bunker-95 som en kunstmarkering av Norge som egen stat. Så åpnet Nordberg fort for publikum etter at Forsvaret ikke lenger trengte det. Det var utstillingene Nordberg Fort 1997 og 98 som markerte bruksendringen. Siden har kunst og kunstformidling vært en formell del av fortets intensjoner.

Kunst i landskap som gjennomgående kultursatsing for Farsund kommune, slo aldri gjennom. Men det gjorde tanken på en sykkelsti med adkomst for fotgjengere, rullestoler og barnevogner. Vita velo er et gjennomført prosjekt for folk i kommunen og tilreisende som har stor betydning som aktivitets og opplevelsestiltak. Her ligger det til rette for kunst i landskap.

Med små økonomiske midler, men med stor kulturell vilje, er det mulig å utvide sports og naturopplevelsen til også å gjelde opplevelsen av tilpasset åndsarbeid plassert som kunstinntallasjoner på gitte steder i løypa. Vita velo mister ikke navnet av den grunn. Bruken av løypene vil bare øke. Kunstløypa «Sti for øye» i Vestfold er et sammenlignbart prosjekt med suksess. Det finns også mange gode eksempler på kunst i landskap i Danmark og i Tyskland. Kunstsilo i Kristiansand vil aldri kunne tilby dette.

Under koronaen oppsto det plutselig langs noen av disse løypene en geriljakunst som Jan Hvistendahl utførte med små hus og hjerter på gjerdestolper, i en rundkjøring og spontant på stranda. Behovet for kunst i en vanskelig tid ble verdsatt. Det kostet kommunen ikke en øre, ikke engang en tillatelse.

Jeg mener med dette å trekke fram noen eksempler på hvordan vi med enkle midler kan bygge på det som tidligere er blitt gjort på kunstfronten, og få kommunen på banen igjen som kulturkommune slik vi var det i Drift 1992 og 94 og de andre utstillingene.

Oppsummert:

Ta vare på kunst i kommunal og privat eie. Permanente visningssteder. Vedlikehold av eksisterende kunst. Satse på kunstprosjekter i eksisterende løyper i landskapet.

Gi kunst på Lista Fyr-område stor prioritering.

